

Asiakasmaksu

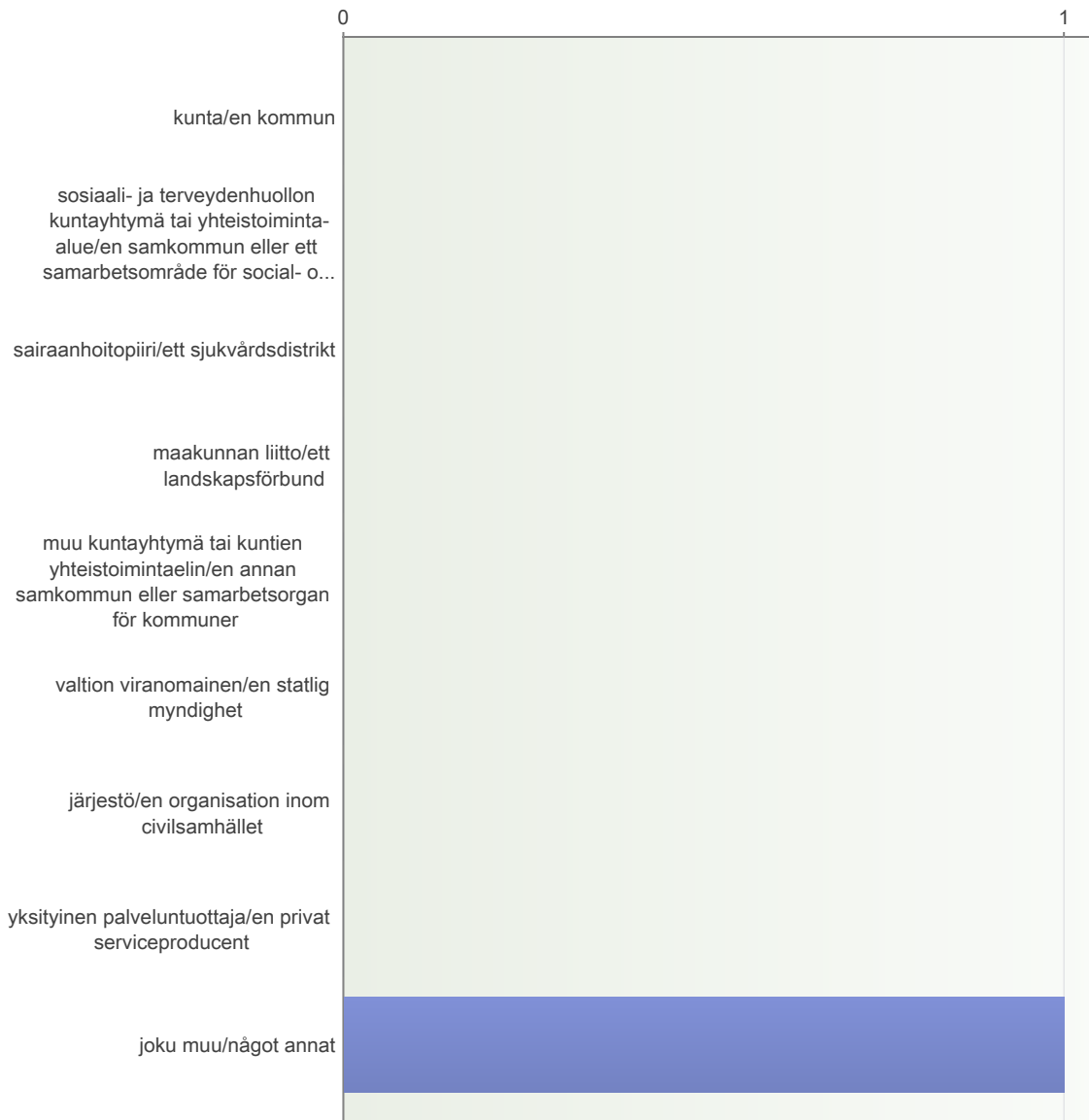
1. Vastaajan taustatiedot/bakgrundsuppgifter

Vastaajien määrä: 1

Vastaajatahon virallinen nimi/Officiellt namn på den aktör som svarar	Vastauksen kirjanneen henkilön nimi/Namn på den person som antecknat svaret	Vastauksen vastuuhenkilön yhteystiedot/Namn på den person som antecknat svaret	Lausuntopyyntön käsittelypäivämäärä toimielimessä/Datum som begäran om remissyttrande behandlades i organet	Toimielimen nimi/Organets namn
HIV-säätiö sr	Jukka Keronen	jukka.keronen@hivpoint.fi	14.9.2018	Toiminnanjohtaja

2. Onko vastaaja/Är den svarande

Vastaajien määrä: 1

3. Yleiset kysymykset hallituksen esitysluonnoksesta. Kaikkiin kysymyksiin ei tarvitse vastata, jos lausunnonantajalla ei ole asiasta lausuttavaa. Allmänna frågor om utkastet till regeringsproposition. Alla frågor behöver inte besvaras, om remissinstansen inte har något att säga om frågan.

Vastaajien määrä: 1

- Lausunto on HIV-säätiö sr:n ja Positiiviset ry:n yhteinen. Positiiviset ry:ssä yhteyshenkilö on Sini Pasanen sini.pasanen@positiiviset.fi

4. 1 §. Lain tarkoitus/1 §. Lagens syfte

Ei vastauksia.

5. 2 §. Soveltamisala/2 §. Tillämpningsområde

Ei vastauksia.

1 luku. Yleiset säännökset/1 kap. Allmänna bestämmelser

6. 3 §. Määritelmät/3 §. Definitioner

Ei vastauksia.

7. 4 §. Palvelusta perittävä maksu/4 §. Avgift för tjänster

Ei vastauksia.

8. 5 §. Maksun alentaminen ja perimättä jättäminen/5 §. Avgift som sänks eller inte tas ut

Ei vastauksia.

9. 6 §. Maksun periminen/6 §. Uttag av avgift

Ei vastauksia.

10. 7 §. Päätös tulosidonnaisesta maksusta/7 §. Beslut om inkomstbunden avgift

Ei vastauksia.

11. 8 §. Maksuttomat sosiaalipalvelut/8 §. Avgiftsfria socialtjänster

Ei vastauksia.

12. 9 §. Maksuttomat terveystalvelut/9 §. Avgiftsfria hälsotjänster

Vastaajien määrä: 1

- Lakiesityksessä määritellään hiv-infektion hoito ja hoitoon määrättyt lääkkeet maksuttomiksi. Esitys jättäisi maksulliseksi hiv lääkehoidon silloin, kun sitä käytetään altistuksen jälkeisessä tilanteessa (PEP = Post Exposure Prophylaxis) tai ennen altistusta (PrEP = Pre Exposure Prophylaxis).
Maailman terveysjärjestö (WHO) ja Euroopan tautikeskus (ECDC) ovat suosittaneet PEP ja PrEP lääkehoidon käyttöönottoa. Suositusta on noudatettu laajasti ja molemmat käyttötarkoitukset ovat yleistyneet ympäri maailmaa. PrEP on käytössä joko ilmaiseksi tai subventoituna (samoilla periaatteilla kuin muukin hoito) ainakin seuraavissa Länsi-Euroopan maissa Ruotsi, Norja, Islanti, Englanti, Skotlanti, Ranska, Espanja, Saksa, Belgia, Portugali ja Luxemburg .

Suomessa tilanne on tällä hetkellä selkeä ainoastaan PEP:n käytössä, silloin kun on kyse ammatillisessa tilanteesta tapahtuneesta hiv-altistuksesta. Muilta osin sekä PEP että PrEP lääkehoitojen asema on lainsäädännöllisesti epäselvä.

PrEP

Nykyisen tutkimustiedon mukaan tiedetään (mm. iPreEx –tutkimus 2010), että PrEP ehkäisee oikein käytettynä tehokkaasti hiv-tartuntoja. Tutkimusten mukaan PrEP:n käyttöönotto osana muuta ennaltaehkäisyä, on vähentänyt hiv-tartuntoja kaikissa maissa, joissa se on otettu käyttöön. PrEP on myös kustannustehokas hivin ennaltaehkäisyssä silloin, kun se kohdennetaan suurimmassa riskissä oleviin henkilöihin.

PrEP lääkehoitoon hakeutuvat ihmiset ovat hivin suhteen suurimmassa riskissä olevia ihmisiä. Seksipartnereita on paljon ja kondomin käyttö vähäistä.

Suomessa käytetään jo PrEPiä. Lääkkeitä ostetaan ulkomailta, usein myös ilman reseptiä. Myös lääkkeiden kaupittelu netissä on yleistynyt. PrEP on kuitenkin tehokas ennaltaehkäisyn muoto vain oikein käytettynä.

Valvomattomana sen käyttöön liittyy terveysriskejä sekä käyttäjälle itselleen, että hänen seksikumppanilleen. Käyttö on tällä hetkellä suurimmaksi osaksi terveydenhuollon ammattihenkilöstön valvonnan ulkopuolella.

Maksuton PrEP suurimmassa riskissä oleville henkilöille kohdennettuna ja hivin hoitoon perehtyneiden lääkäreiden valvonnassa parantaisi mahdollisuuksia ehkäistä uusia hiv-tartuntoja. Suuressa hiv-riskissä olevien henkilöiden hakeutuminen PrEP lääkehoitoon mahdollistaisi myös piilossa olevien tartuntojen löytymisen. Tämä siksi, että PrEP hoidon aloittamisen edellytyksenä on, että asiakkaalle tehdään hiv-testi. Hoitoprosessiin kuuluu myös muiden seksitautien säännöllinen testaus. Kansanterveydellisesti suuressa hiv (ja muiden seksitautien) tartuntariskissä olevien henkilöiden PrEP hoidolla ehkäistään tehokkaasti hivin ja muiden seksitautien leviämistä. Mikäli lääkitys ei ole maksuton, sen ulkopuolelle jäävät sosioekonomisesti heikoimmassa asemassa olevat ihmiset. Tuolloin ennaltaehkäisevä kansanterveydellinen vaikutus jää suurelta osin saavuttamatta.

Suomen ei tule nyt tehdä lainsäädäntöä, joka sulkee ulkopuolelle todistetusti tehokkaita ja kustannusvaikuttavia keinoja ehkäistä hiv-tartuntoja ja hallita hiv-epidemiaa. Mikäli PrEPiä ei saada maksuttomaksi asiakasmaksulaisissa, tulee PrEP:n valvottoman käyttö jatkumaan.

PEP

WHO suosittelee PEP hoitoa sekä ammatillisissa että työn ulkopuolisissa altistustilanteissa. Lääkitys tulee aloittaa 72 tunnin kuluessa altistustilanteesta, joten lääkityksen onnistumisen kannalta on olennaista, että terveydenhuollossa ja myös esimerkiksi poliisissa (seksuaaliseen väkivaltaan liittyvät altistustilanteet) on tietoa siitä, kuinka PEP-lääkitystä voi saada.

PEP:n suhteen tilanne Suomessa on selkiytymätön ja käytännöt epäyhtenäiset. Lakiin kirjattu PEP lääkehoidon maksuttomuus toisi eri puolilla maata asuvat kansalaiset tasa-arvoiseen asemaan. Infektiolääkärit ovat laatineet PEP-ohjeistuksen, joka on julkaistu arvosta.fi sivulla, mutta epäselvyys hoidon maksajasta haittaa ohjeen soveltamista käytännössä.

Jopa seksuaalirikosten yhteydessä tapahtuneiden hiv-altistusten osalta tilanne on vielä selkiytymätön. SERI-keskusten asiakkaille aloitetaan PEP-lääkitys riskiarvioon perustuen, mutta lääkkeen maksuttomuudelle ei tällä hetkellä ole lainsäädännöllistä pohjaa. Raiskauksen seurauksena hiv-riskiin joutuneelle on kohtuutonta joutua maksamaan lääkehoito itse.

HIV-säätiö sr ja Positiiviset ry katsovat, että hivin tutkimuksen, hoidon ja hoitoon tarvittavien lääkkeiden lisäksi maksuttomia tulisi olla myös hiv-infektion ehkäisemiseksi annettava hoito ja lääkkeet.

13. 10 §. Maksukatto/10 §. Avgiftstak

Ei vastauksia.

14. 11 §. Maksukattoa kerryttävät palvelut/11 §. De tjänster som räknas in i avgiftstaket

Ei vastauksia.

2 luku. Maksuttomat palvelut/2 kap. Avgiftsfria tjänster

15. 12 §. Maksujen seuranta/12 §. Uppföljning av avgifter

Ei vastauksia.

16. 13 §. Sosiaali- ja terveystieteiden avosairaanhoito/13 §. Öppensjukvård vid social- och hälsocentral

Ei vastauksia.

17. 14 §. Sairaalan poliklinikkakäynti/14 §. Besök på sjukhuspoliklinik

Ei vastauksia.

18. 15 §. Avosairaanhoitoon ja poliklinikkakäyntiin liittyvät tutkimukset/15 §. Undersökningar inom öppen sjukvård och vid poliklinikbesök

Ei vastauksia.

3 luku. Maksukatto/3 kap. Avgiftstak

19. 16 §. Päiväkirurginen toimenpide/16 §. Dagkirurgiskt ingrepp

Ei vastauksia.

20. 17 §. Suun terveydenhuolto/17 §. Mun- och tandvård

Ei vastauksia.

21. 18 §. Erikoissairaanhoidon hoitotoimenpiteet suunhoidon yksikössä/18 §. Vårdåtgärder inom den specialiserade sjukvården vid mun- och tandvårdsenheter

Ei vastauksia.

22. 19 §. Terapia/19 §. Terapi

Ei vastauksia.

23. 20 §. Sarjassa annettava hoito/20 §. Vård i serie

Ei vastauksia.

4 luku. Tasasuuruiset maksut/4 kap. Jämnstora avgifter

24. 21 §. Tilapäinen kotipalvelu/21 §. Tillfällig hemservice

Ei vastauksia.

25. 22 §. Tilapäinen kotisairaanhoito/22 §. Tillfällig hemsjukvård

Ei vastauksia.

26. 23 §. Tilapäinen kotisairaalahoito/23 §. Tillfällig hemsjukhusvård

Ei vastauksia.

27. 24 §. Lyhytaikainen perhehoito/24 §. Kortvarig familjevård

Ei vastauksia.

28. 25 §. Lyhytaikainen asumispalvelu/25 §. Kortvarig boendeservice

Ei vastauksia.

29. 26 §. Lyhytaikainen laitoshoido tai –palvelu/26 §. Kortvarig sluten vård eller kortvarig service på en institution

Ei vastauksia.

30. 27 §. Osavuorokausihoito/27 §. Vård under en del av dygnet

Ei vastauksia.

31. 28 §. Asiakkaan siirtyminen palvelujen välillä/28 §. Förflyttning av kunden mellan tjänster

Ei vastauksia.

32. 29 §. Lääkinnällinen kuntoutus/29 §. Medicinsk rehabilitering

Ei vastauksia.

33. 30 §. Omaistaan tai läheistään hoitavan henkilön vapaan aikaiset palvelut/30 §. Tjänster när personer som vårdar en anhörig eller närstående är lediga

Ei vastauksia.

34. 31 §. Ensihoitopalvelu/31 §. Prehospital akutsjukvård

Ei vastauksia.

35. 32 §. Lääkärintodistus ja -lausunto/32 §. Läkarintyg och läkarutlåtande

Ei vastauksia.

36. 33 §. Käyttämättä ja peruuttamatta jätetty palvelu/33 §. Oanvända eller icke-avbokade tjänster

Ei vastauksia.

37. 34 §. Maksun periminen maksukyvyyn mukaan/34 §. Uttag av avgift enligt betalningsförmågan

Ei vastauksia.

38. 35 §. Kotona annettava palvelu/35 §. Service i hemmet

Ei vastauksia.

39. 36 §. Kotona annettavasta palvelusta perittävän maksun perusteena olevat tulot/36 §. De inkomster som avgiften för service i hemmet utgår från

Ei vastauksia.

40. 37 §. Pitkäaikainen tehostettu palveluasuminen ja pitkäaikainen laitoshoido/37 §. Långvarigt serviceboende med heldygnsomsorg och långvarig sluten vård

Ei vastauksia.

41. 38 §. Pitkäaikaisesta tehostetusta palveluasumisesta ja pitkäaikaisesta laitoshoidosta perittävän maksun perusteena olevat tulot/38 §. De inkomster som avgiften för långvarigt serviceboende med heldygnsomsorg eller långvarig sluten vård utgår från

Ei vastauksia.

42. 39 §. Pitkäaikainen perhehoito/39 §. Långvarig familjevård

Ei vastauksia.

43. 40 §. Laskennallinen metsätulo/40 §. Kalkylerad inkomst av skog

Ei vastauksia.

44. 41 §. Tuloista tehtävät vähennykset/41 §. Avdrag från inkomsterna

Ei vastauksia.

45. 42 §. Tuloista tehtävät vähennykset tehostetun palveluasumisen maksua määrättäessä/42 §.

Avdrag från inkomsterna vid fastställande av avgift för serviceboende med heldygnsomsorg

Ei vastauksia.

46. 43 §. Maksun määrääminen/43 §. Fastställande av avgift

Ei vastauksia.

5 luku. Maksukyvyn mukaan määräytyvät maksut/5 kap. Avgifter som fastställs enligt betalningsförmågan

47. 44 §. Tukipalvelut ja asumispalveluun liittyvät palvelut/44 §. Stödtjänster och boendeservicerelaterade tjänster

Ei vastauksia.

48. 45 §. Avopalveluun tai -hoitoon liittyvä ylläpito/45 §. Uppehälle i samband med sociala insatser eller öppen vård

Ei vastauksia.

49. 46 §. Vammaisuuden perusteella järjestettäviin erityispalveluihin liittyvä ylläpito/46 §.

Uppehälle i samband med särskild service med anledning av funktionshinder

Ei vastauksia.

50. 47 §. Lastensuojelu/47 §. Barnskydd

Ei vastauksia.

51. 48 §. Vammaisen lapsen asuminen muualla kuin oman perheen kanssa/48 §. Boende för barn med funktionsnedsättning någon annanstans än med den egna familjen

Ei vastauksia.

52. 49 §. Kuljetuspalvelut/49 §. Färdtjänst

Ei vastauksia.

53. 50 §. Yksityislääkärin läheteellä tehtävät laboratorio- ja kuvantamistutkimukset/50 §.

Laboratorieundersökningar och bilddiagnostik som utförs efter remiss från privatläkare

Ei vastauksia.

54. 51 §. Palvelun keskeytys/51 §. Avbrott i tjänsten

Ei vastauksia.

55. 52 §. Vahingoittunut, hävinnyt tai palauttamatta jätetty apuväline/52 §. Ett skadat, försvunnet eller icke-återlämnat hjälpmedel

Ei vastauksia.

56. 53 §. Henkilö jolla ei ole Suomessa kotikuntaa/53 §. En person utan hemkommun i Finland

Vastaajien määrä: 1

- Henkilöiden osalta, joilla ei ole kotipaikkaa Suomessa lakiesityksessä asiakasmaksujen ulkopuolelle jäisi yleisvaarallisen taudin kiireellisen hoidon lisäksi raskaana olevan hiv-positiivisen henkilön tutkimus, hoito ja hoitoon määrätyt lääkkeet.
Esitys on WHO:n hiv-lääkehoidosta antaman suosituksen vastainen, koska hiv-hoito on rajattu ilman kotipaikkaoikeutta olevista vain raskaana oleviin. Suosituksen mukaan oikeus lääkitykseen on universaali ja lääkitys tulee aloittaa heti, kun hiv-tartunta havaitaan. Hoidon viivästyminen lisää tartunnan saaneen riskiä sairastua erilaisiin liitännäissairauksiin ja hoidon epääminen saattaa jatkuessaan johtaa jopa aids-kuolemaan. Esitys perustunee ajatukselle hiv-hoidosta ns. paperittoman väestön vetovoimatekijänä, mille ei ole esitetty mitään konkreettista näyttöä. Hiv-hoidon epäämistä sitä tarvitsevalta ei ole muutoinkaan syytä käyttää maahanmuuttopoliittisena keinona.
Esitys on myös hiv-epidemian hallitsemisen kannalta haitallinen. Nykyisen tutkimuksen mukaan hiv-lääkitys estää tehokkaasti hivin tarttumisen eteenpäin. Lääkitty hiv ei nykytiedon mukaan tartu edes suojaamattomassa seksissä. Siksi piilossa olevien hiv-tartuntojen löytäminen on avainasemassa hivin ennaltaehkäisyn kannalta. Myös ilman kotipaikkaoikeutta olevat ihmiset ovat seksikontakteissa muuhun väestöön. Osa heitä joutuu myös taloudellisen tilanteensa takia myymään seksiä. Näin he ovat hivin suhteen varsin haavoittuvassa asemassa. Mikäli henkilöllä ei ole oikeutta lääkitykseen, mikä olisi hänen motivaationsa käydä hiv-testeissä?
HIV-säätiö sr ja Positiiviset ry katsovat, että lakiesitystä tulisi muuttaa ilman kotipaikkaa olevien osalta siten, että hiv-hoito ja siihen tarvittavat lääkkeet olisivat maksuttomia myös muille kuin raskaana oleville.

57. 54 §. Tulon, korvauksen ja saamisen periminen maakunnalle/54 §. Uttagande av inkomst, ersättning eller fordring till landskapet

Ei vastauksia.

58. 55 §. Viivästyskorko/55 §. Dröjsmålsränta

Ei vastauksia.

6 luku. Muut maksut/6 kap. Övriga avgifter

59. 56 §. Maksujen ulosotto/56 §. Utsökning av avgifter

Ei vastauksia.

60. 57 §. Maksun palautus ja kuittaus/57 §. Återbetalning och kvittning av avgift

Ei vastauksia.

61. 58 §. Indeksitarkistukset/58 §. Indexjusteringar

Ei vastauksia.

62. 59 §. Muutoksenhaku/59 §. Ändringssökande/60 §. Uppföljningstjänst för tjänsteproduktionen

Ei vastauksia.

63. 60 §. Palvelutuotannon seuranta palvelu/60 §. Uppföljningstjänst för tjänsteproduktionen

Ei vastauksia.

64. 61 §. Maakunnan tiedonsaantioikeus//61 §. Landskapets rätt till information

Ei vastauksia.

65. 62 §. Voimaantulo/62 §. Ikraftträdande

Ei vastauksia.

66. 63 §. Kumottava laki/63 §. Lag som upphävs

Ei vastauksia.

67. 64 §. Siirtymäsäännökset/64 §. Övergångsbestämmelser

Ei vastauksia.

7 luku. Erinäiset säännökset/7 kap. Särskilda bestämmelser

8 luku. Voimaantulo/8 kap. Ikraftträdande